

§. 41. Vse na kaki javni ljudski šoli začasno ali za trdno postavljene učeče osebe naj se zdržujejo vsakoršnih postranskih opravil, katera so spodobnosti in vnanji časti njihovega stanú nasproti, ali katera bi jemala čas za natančno spolnovanje njihovega poklica, ali pri katerih bi se lahko mislila kaka pristranost pri spolnovanji učiteljske službe.

§. 42. Učiteljska služba se od organistovske in mežnarske ločuje; dotični prihodki naj se razločijo in vsaki svojemu namenu izročé. Noben ud učiteljskega stana ne smé od časa, ko bodo po §§. 22. do 32. pričujoče postave njegovi prejemki uravnani, cerkvenikove službe opravljati.

§. 43. Okrajna šolska oblast mora na prestopke prepovedi v §. 41. in 42. izrečene ostro čuvati, in ako zapazi prestopke te prepovedi, naj dotičnemu dá največ šest tednov odloga, v katerem času se mora ali šolski službi, ali pa postranskemu opravilu odpovedati.

Zoper ta opomin se more pritožiti deželni šolski oblasti, katera pritožba se mora v osmih dneh podati in nagloma rešiti. (Dal. prih.)

Slovstvo.

Knjiga državopravne stranke.

V 10. listu so „Novice“ po želji Moserjeve bukvarnice v Gradcu svojim bralcem naznanile zanimivo knjigo prof. dr. Stanonika, kateri je imé „Zur Reform der theol. Studien in Oesterreich“.

Kako se je ta knjiga v nasprotnem liberalnem taboru sprejela, dokazuje nam nova knjižica istega pisatelja z naslovom: „Entgegnung auf 4 Artikel der Wiener Allgemeinen Literatur-Zeitung“. Sicer bi bil liberalizem v svoji nezmožnosti, ovreči ali vsaj okrhati zmagovito orožje, s katerim ga je pisatelj knjige „Zur Reform“ popolnoma na tla vrgel, to knjigo po svoji znani navadi najraji na smrt obsodil s tem, da bi o njej ne besedice ne bil spregovoril, al ker se o tej s toliko pohvalo sprejeti knjigi nikakor ni dalo molčati, zato prevzela je v liberalnem imenu Dunajska „Allgemeine Literatur-Zeitung“ trnjevo nalogo, vničiti prepričevalno moč, ktera je omenjeni knjigi „Zur Reform“ silno veljavo pridobila. Toda edini vspeh, ki ga je „liberalni vitez“ Dunajske „Allgemeine Literatur-Zeitung“ dosegel, je ta, da je pripomogel k povikšanju zmagovalne slave našega pisatelja. Ne enega stavka ni ovrigel, ne enega orožja ni okrhil; vsa sila, ki jo napenja ta liberalni pisar, gre na to, da moti in slepi k večemu one, kateri se nočejo seznaniti z nasprotno knjigo „Zur Reform“. V ta namen kazí in zvija po prav liberalni navadi posamezne stavke našega pisatelja, kakor mu ravno kaže, podtikuje mu to, kar nikdar in nikakor niti ni mislil niti trdil, ogrduje in zasmehuje pisatelja, ter maha sploh okoli sebe s takim nepoštenim orožjem prav po „Tagblattarsko“. — Tako grdo, nesramno in hudobno počenjanje se nam prav živo razkriva v knjižici „Entgegnung auf 4 Artikel“, v kateri znani naš pisatelj mirno in dostojno, temeljito in tehtno na 26 stranéh odbija napade svojega razkačenega nasprotnika. In zato priporočamo prav živo zanimivo knjižico svojim bralcem, zlasti tistim, ki so si že knjigo „Zur Reform“ omislili.

Naši dopisi.

Iz Rusije 26. maja (7. junija.) —η— (Konec.)

Stari Grki so imeli navado za dramami igrati satirdrame, da so se po žalosti posmejali. Nate satirdramo, kako so si Budimirci šolo snovali:

Starašine in možje sela Budimira, Kaljazinskega ujezda, so sklenili, da njihovih 154 dečkov in deklic morajo vsi v šolo. Preteklo poletje so hiteli opeko mesiti in žgati, da bi šolsko poslopje sozidali, v sosedna sela pa so deputacije odpravili, ondotne šole ogledat. Med tem ko domá delo kipí, se vrne južna deputacija s žalostno vestjo, da za pol vrste do vhoda v sosedno selo jej je zajec pot prekrižal. Budimirci so ahnuli, pa opeko so vendar dalje mesili in pekli. Vsled tega se vrne severna deputacija ter sporoča, da severni sosedje imajo učiteljico-vdovo s tremi otroci, ktero jim je popočitelj poslal menda samo na „prokormljenje“. Budimirci so vdruči ahnuli ter pribavili: „Spasi Gospodí, vdov s detjmi u nas vdovolj!“ Predno se od straha pred vdovo-učiteljico oddahnejo, vrne se zapadna deputacija s sporočilom, da zapadni sosedje imajo učiteljico-devico, ktera se o praznikih po ženinih ozira, v postne dni pa klobase jé. Budimirci so dvakrat ahnuli ter se pokrižali. Predno njihove desnice dospejo od čel do ila, vrne se poslednja deputacija ter sporoča, da jutranji sosedje imajo učitelja-kosmatega nečeso, kateri namesto čitati, pisati, računati, otroke učí, kako se je svet sam naredil. Zemlja — govori on otrokom — je bila nekđaj nekaj tekočega, kakor megla, oblak; hlad in vročina sta jo počasu strdila, kakor na primer, kedar mati močnik kuhajo, v kotlu vre redka tekočina; ko ga vlijejo v skledo, postaja gosti sok; ako stoji uro časa na zraku, postane trd, in tako dalje. Ko se je zemlja tako strdila, so se zarodile na njej male živalice same po sebi, kakor na vaših glavah uši, katerih tudi nikdo ni vsejal vam v lase. Od malih živalic so se rodile zmirom večé in večé ter se razvejile na razne porode, na mrčese, ribe, ptice, četveronožce, kakoršen je konj, na dvunožce, kakoršen je človek. — Pri tej povesti so Budimirci vsi otrpneli; kar je kdo v roki držal, odpadlo mu je na tla, temu ilo, unemu opeka. Še le čez dolgo se opomnejo, trikrat ahnejo ter se v en glas zavzamejo: „pomilujte, oto vsej-to vse pošlo, i do čeloveka došlo!“ Vsled tega se zberejo vsenarodno pod lipo sela Budimira ter sklenejo, da šole ušim ne bodo zidali, tedaj opeke ne več delali, iz uže gotovih 35 tisoč plošč opeke pa da naj se se sozida nov zvonik pri prihodskem soboru. O tem sklepu so prec sporočili prisedšemu duhovnu. On jim odgovorí, da opeke, namenjene za šolo, ne more sprejeti na zidanje zvonika. Na to Budimirci sklenejo, da bodo drugikrat sklepali ob osodi 35 tisoč plošč šolske opeke.

V Rusiji se nahajajo razni kuriozi, kakor pri Vas na Slovenskem. Tako pri Vas se neki kulturonosec ne more natogotiti na „švajneland“, pečenka mu pa vendar tam tako duší, da se od nje kar ne more odcepiti. Prav tak eksemplar se tudi tukaj zvira. Slavizem sploh in rusizem posebno je po njegovem zlobnem modrovanji surovi barbarizem. Ruski narod v dobrih rokah (nemških ali grških) bi morda bil koristno orodje, a več kot prosto orodje pa tudi ne. Poštenega človeka Ruski narod niti enega nima. Sploh, kar je Ruskega, po njegovem mnenji, zavoljo nesposobnosti, surovosti in nepoštenosti, ni vredno ničesa, nego polnega zaničevanja. Zato je tudi naš trud tukaj bezploden in nepotreben. — Tako je njegovo čenčanje. Iz njegovega obnašanja pa je vidno, da Ruski rublji so pri vsem tem vendar dobri; čudno moč imajo rubljiki, on jih zeló ljubi ter lovi, kakor koli more. Tako, na primer, pri tem poštenem kulturonoscu je stanoval, in kakor se pripoveduje, zavolj slabe postrežbe zbolel je Ruski učenec; zdravil ga je gimnazijalni vrač. Kulturonosni poštenjak piše starišem bolnega dečka, naj pošljejo toliko in toliko desetakov, kajti on je moral doktorja plačati, drago plačati, za vsako obiskanje po 3 rublje. Oče